



Број: 17-21-...3316-2/19  
Сарајево, 5. августа 2019. године

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА  
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**- ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ  
- ДОМ НАРОДА**

 **BOSNA I HERCEGOVINA  
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE  
SARAJEVO**

PRIMLJENO 06-08-2019			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01.02.21-1-1589/19			

**Предмет. Сагласност за ратификацију уговора, тражи се**

У складу са чланом 16. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Сл. гласник БиХ", бр 29/00 и 32/13), достављамо вам ради давања сагласности за ратификацију:

**Уговор о начелима којима се уређује дјеловање земаља у истраживању и кориштењу свемира, укључујући и Мјесец и друга небеска тијела.**

Будући да је Министарство комуникација и транспорта БиХ надлежно за провођење поступка за приступање БиХ овом уговору, молимо вас да на састанке ваших комисија, односно сједнице Дома, поред представника Предсједништва БиХ, као предлагача, позовете и представника Министарства који посланицима, односно делегатима може дати све потребне информације.

С поштовањем,

**ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР**  
**Зоран Верич**  
  




MFA-BA-MPP  
Broj: 08/1-23-05-2-15836-2/19  
Datum: 29.08.2019.godine

**PREDSJEDNIŠTVO**  
BOSNE I HERCEGOVINE  
SARAJEVO

PRIMLJENO 4. SEP. 2019			
17	21	3316-1	

**PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE**  
**SARAJEVO**

**PREDMET:** Prijedlog odluke o ratifikaciji Ugovora o načelima kojima se uređuje djelovanje zemalja u istraživanju i korištenju svemira, uključujući i Mjesec i druga nebeska tijela, dostavlja se

U prilogu akta dostavljamo prijedlog odluke o ratifikaciji Ugovora o načelima kojima se uređuje djelovanje zemalja u istraživanju i korištenju svemira, uključujući i Mjesec i druga nebeska tijela.

Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je na 2. redovnoj sjednici, održanoj 17. aprila 2019. godine, donijelo Odluku o pristupanju Bosne i Hercegovine Ugovoru o načelima kojima se uređuje djelovanje zemalja u istraživanju i korištenju svemira, uključujući i Mjesec i druga nebeska tijela.

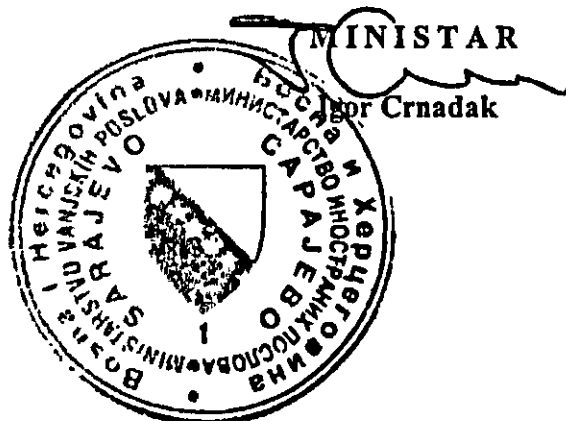
Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na svojoj 175. sjednici, održanoj 23.07.2019.godine utvrdilo prijedlog odluke o ratifikaciji navedenog Ugovora.

Molimo da Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, u skladu sa odgovarajućim odredbama Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora ("Službeni glasnik BiH" broj 29/00 i 32/13), provede postupak ratifikacije navedenog Ugovora.

S poštovanjem,

Prilog:

- Prijedlog Odluke
- Tekst Ugovora
- Zaključak VM



**Ugovor**  
**o načelima kojima se uređuje djelovanje zemalja u istraživanju i korištenju svemira,**  
**uključujući i Mjesec i druga nebeska tijela**

Generalna skupština,

*Razmotrivši* izvještaj Odbora za mirno korištenje svemira koji obuhvata njegov rad tijekom 1966. godine, te naročito rad Pravnog pododбора tokom petog zasjedanja koje je održano u Ženevi od 12. srpnja do 4. kolovoza i u Njujorku od 12. rujna do 16. rujna,

*Konstatirajući* napredak ostvaren putem naknadnih konsultacija između zemalja članica Ujedinjenih naroda,

*Potvrđujući* značaj međunarodne suradnje na polju aktivnosti mirnog istraživanja i korištenja svemira, uključujući Mjesec i druga nebeska tijela, te značaj razvitka vladavine prava u ovoj novoj oblasti ljudskog djelovanja,

1. *Pohvaljuje* Ugovor o načelima kojima se uređuje djelovanje zemalja u istraživanju i korištenju svemira, uključujući i Mjesec i druga nebeska tijela, čiji se tekst nalazi u Aneksu ove Rezolucije;

2. *Traži* od vlada depozitara da otvore Ugovor za potpisivanje i ratifikaciju što je moguće prije;

3. *Izražava* nadu u najšire moguće pridržavanje ovog Ugovora;

4. *Traži* od Odbora za mirno korištenje svemira da:

(a) nastavi sa radom na izradi sporazuma o odgovornosti za štetu nastalu lansiranjem objekata u svemir i sporazuma o pomoći i povratku astronauta i svemirskih vozila, a koji su na dnevnom redu Odbora;

(b) istovremeno započne s proučavanjem pitanja koja se odnose na definiranje svemira i korištenje svemira i nebeskih tijela, uključujući i brojne implikacije svemirske komunikacije;

(c) Generalnu skupštinu na njenom dvadeset i drugom zasjedanju izvjesit o napretku u radu.

**ANEKS**

Ugovor o načelima kojima se uređuje djelovanje zemalja u istraživanju i korištenju svemira,  
uključujući i Mjesec i druga nebeska tijela

*Zemlje potpisnice ovog Ugovora,*

*Nadahnute* velikim izgledima koji se otvaraju čovječanstvu kao posljedica čovjekovog ulaska u svemir,

*Prepoznajući zajednički interes cijelog čovječanstva u napretku u istraživanju i korištenju svemira u mirovne svrhe,*

*Vjerujući da bi se istraživanje i korištenje svemira trebalo provoditi na korist svih ljudi, bez obzira na stupanj njihovog ekonomskog ili naučnog razvitka,*

*U želji da doprinesu široj međunarodnoj suradnji u naučnim i pravnim aspektima istraživanja i korištenja svemira u mirovne svrhe,*

*Vjerujući da će takva suradnja doprinijeti razvoju međusobnog razumijevanja i jačanju prijateljskih odnosa između država i naroda,*

*Pozivajući se na Rezoluciju 1962 (XVIII) pod nazivom „Deklaracija o pravnim načelima kojima se uređuje djelovanje država u istraživanju i korištenju svemira“ koju je 13. prosinca 1963. jednoglasno usvojila Generalna skupština Ujedinjenih naroda,*

*Pozivajući se na Rezoluciju 1884 (XVIII) koja poziva zemlje da se suzdrže od postavljanja u orbitu oko Zemlje bilo kakvih objekata koji nose nuklearno naoružanje ili bilo kakvu drugu vrstu naoružanja za masovno uništenje ili od postavljanja takvog naoružanja na nebeska tijela, a koju je 17. oktobra 1963. jednoglasno usvojila Generalna skupština Ujedinjenih naroda,*

*Uzimajući u obzir Rezoluciju Generalne skupštine Ujedinjenih naroda 110 (II) od 3. novembra 1947. kojom se osuđuje propaganda kreirana s ciljem da izazove ili će vjerovatno izazvati ili potaknuti prijetnju miru, povredu mira ili akt agresije, te smatrajući da je navedena rezolucija primjenjiva i na svemir,*

*Uvjereni da će Ugovor o načelima kojima se uređuje djelovanje zemalja u istraživanju i korištenju svemira, uključujući i Mjesec i druga nebeska tijela, poduprijeti svrhe i načela Povelje Ujedinjenih naroda,*

*Dogovorile su se o sljedećem:*

#### **Članak 1.**

Istraživanje i korištenje svemira, uključujući i Mjesec i druga nebeska tijela, provodit će se za dobrobit i u interesu svih zemalja, bez obzira na stupanj njihovog ekonomskog ili naučnog razvitka i predstavljat će područje cijelog čovječanstva.

Svemir, uključujući Mjesec i druga nebeska tijela, bit će slobodan za istraživanje i korištenje svim zemljama, bez ikakve diskriminacije, na osnovu jednakosti i sukladno s međunarodnim pravom, te postojat će slobodan pristup svim područjima nebeskih tijela.

Postojat će sloboda naučnog istraživanja u svemiru, uključujući i Mjesec i druga nebeska tijela, a zemlje će olakšati i ohrabriti međunarodnu saradnju u takvim istraživanjima.

#### **Članak 2.**

Svemir, uključujući Mjesec i druga nebeska tijela, nije predmet nacionalnog prisvajanja na osnovu zahtjeva za suverenitetom, putem korištenja ili okupacije, ili bilo kojim drugim sredstvima.

### Članak 3.

Zemlje potpisnice Ugovora provode aktivnosti na istraživanju i korištenju svemira, uključujući Mjesec i druga nebeska tijela, sukladno s međunarodnim pravom, uključujući i Povelju Ujedinjenih naroda, a u interesu održavanja međunarodnog mira i sigurnosti i unapređenja međunarodne suradnje i razumijevanja.

### Članak 4.

Zemlje potpisnice Ugovora obvezuju se da neće stavljati u orbitu oko Zemlje bilo kakve objekte na kojima se nalazi nuklearno naoružanje ili bilo koja druga vrsta naoružanja za masovno uništenje, postaviti takvo naoružanje na nebeska tijela ili stacionirati naoružanje u svemir ili na bilo koji drugi način.

Sve zemlje potpisnice Ugovora koriste će Mjesec i druga nebeska tijela u mirovne svrhe. Zabranjuje se uspostava vojnih baza, postavljanje utvrđenja, testiranje bilo kakve vrste naoružanja i vođenje vojnih manevara na nebeskim tijelima. Nije zabranjeno korištenje vojnog osoblja za naučna istraživanja ili neke druge mirovne svrhe. Također, nije zabranjeno korištenje opreme ili postrojenja neophodnih za istraživanje Mjeseca i drugih nebeskih tijela.

### Članak 5.

Zemlje potpisnice Sporazuma smatraju astronaute izaslanicima čovječanstva u svemiru, pružaju svu moguću pomoć u slučaju nesreće, nevolje ili prisilnog slijetanja na teritoriju druge države potpisnice ili na pučini. U slučaju takvog slijetanja astronauta, isti se sigurno i hitno vraćaju u zemlju registracije njihovog svemirskog vozila.

Prilikom obavljanja aktivnosti u svemiru i na nebeskim tijelima, astronauti jedne zemlje potpisnice dužni su pružati svaku moguću pomoć astronautima druge zemlje potpisnice.

Zemlje potpisnice Ugovora odmah obavještavaju drugu zemlju potpisnicu Ugovora ili generalnog tajnika Ujedinjenih naroda o fenomenima koje su otkrili u svemiru, uključujući Mjesec i druga nebeska tijela, a koji bi mogli predstavljati opasnost za život i zdravlje astronauta.

### Članak 6.

Zemlje potpisnice Ugovora snose međunarodnu odgovornost za nacionalne aktivnosti u svemiru, uključujući Mjesec i druga nebeska tijela, bilo da takve aktivnosti provode vladine agencije ili nevladini subjekti, i da se takve nacionalne aktivnosti provode sukladno s odredbama navedenim u ovom Ugovoru. Za aktivnosti nevladinih subjekata u svemiru, uključujući Mjesec i druga nebeska tijela, potrebna je dozvola i stalan nadzor odgovarajuće strane potpisnice Ugovora. Kada neka međunarodna organizacija provodi aktivnosti u svemiru, uključujući Mjesec i druga nebeska tijela, odgovornost za poštivanje ovog Ugovora snosi i međunarodna organizacija i strane potpisnice Ugovora koje učestvuju u toj organizaciji.

## Članak 7.

Svaka strana potpisnica Ugovora koja lansirala ili pruža usluge lansiranja objekta u svemir, uključujući Mjesec i druga nebeska tijela, i svaka strana sa čije teritorije ili postrojenja se lansirala objekta, međunarodno je odgovorna za štetu načinjenu drugoj zemlji potpisnici Ugovora ili njenim fizičkim ili pravnim osobama koju načine ti objekti ili njegovi sastavni dijelovi na Zemlji, u zračnom prostoru ili u svemiru, uključujući Mjesec i druga nebeska tijela.

## Članak 8.

Zemlja potpisnica Ugovora pod čijom registracijom je obavljeno lansiranje u svemir zadržava nadležnost i kontrolu nad tim objektom i njegovom posadom tokom boravka u svemiru ili na nekom nebeskom tijelu. Na vlasništvo nad objektima lansiranim u svemir, uključujući i objekte koji su sletjeli ili su konstruirani na nebeskom tijelu, i nad njegovim sastavnim dijelovima ne utječe njihovo prisustvo u svemiru ili na nebeskom tijelu ili njihov povratak na Zemlju. Takvi objekti ili sastavni dijelovi koji se nađu izvan granica zemlje potpisnice Ugovora pod čijom registracijom je obavljeno lansiranje vraćaju se toj zemlji potpisnici, koja, na zahtjev, prije njihovog vraćanja dostavlja identifikacijske podatke.

## Članak 9.

U istraživanju i korištenju svemira, uključujući Mjesec i druga nebeska tijela, zemlje potpisnice Ugovora vode se načelom suradnje i međusobne pomoći i sve svoje aktivnosti u svemiru, uključujući Mjesec i druga nebeska tijela, provode poštujući odgovarajuće interese svih drugih zemalja potpisnica Ugovora. Zemlje potpisnice Ugovora provode studije u svemiru, uključujući Mjesec i druga nebeska tijela, i provode njihova istraživanja tako što izbjegavaju njihovu štetnu kontaminaciju i štetne promjene okoliša na Zemlji nastale kao posljedica uvođenja vanzemaljske tvari i, po potrebi, usvajaju odgovarajuće mjere u tu svrhu. Ako zemlja potpisnica Ugovora ima razloga vjerovati da bi aktivnost ili eksperiment koji ona ili njeni državljani planiraju u svemiru, uključujući Mjesec i druga nebeska tijela, potencijalno mogla uzrokovati štetne smetnje aktivnostima druge zemlje potpisnice u mirovnom istraživanju i korištenju svemira, uključujući Mjesec i druga nebeska tijela, ista obavlja odgovarajuće međunarodne konzultacije prije nastavka takve aktivnosti ili eksperimenta. Zemlja potpisnica Ugovora koja ima razlog vjerovati da bi aktivnost ili eksperiment koju u svemiru planira druga zemlja potpisnica, uključujući Mjesec i druga nebeska tijela, uzrokovala potencijalno štetne smetnje aktivnostima mirnog istraživanja i korištenja svemira, uključujući Mjesec i druga nebeska tijela, može zatražiti konsultacije u svezi s tom aktivnosti ili eksperimentom.

## Članak 10.

U cilju unapređenja međunarodne suradnje u istraživanju i korištenju svemira, uključujući Mjesec i druga nebeska tijela, sukladno s namjenom ovog Ugovora, zemlje potpisnice Ugovora na temelju jednakosti razmatraju svaki zahtjev drugih zemalja potpisnica Ugovora da im se pruži mogućnost praćenja letova svemirskih objekata koje su lansirale te zemlje.

Priroda takve mogućnosti praćenja i uvjeta pod kojima se može pružiti određuje se putem sporazuma između država o kojima je riječ.

#### Članak 11.

U cilju unapređenja međunarodne suradnje u mirovnom istraživanju i korištenju svemira, zemlje potpisnice Ugovora koje provode aktivnosti u svemiru, uključujući Mjesec i druga nebeska tijela, suglasne su da obavještavaju generalnog tajnika Ujedinjenih naroda, kao i javnost i međunarodnu naučnu zajednicu, koliko je to moguće i izvodljivo, o prirodi, provedbi, lokacijama i rezultatima takvih aktivnosti. Nakon dobivanja navedenih informacija, generalni tajnik Ujedinjenih naroda bi trebao biti spreman da ih odmah i učinkovito podijeli.

#### Članak 12.

Sve stanice, sustavi, oprema i svemirska vozila na Mjesecu i drugim nebeskim tijelima otvorena su na bazi reciprociteta za predstavnike drugih država potpisnica Ugovora. Tim predstavnicima se daje razumna pravovremena obavijest predviđene posjete kako bi se mogle obaviti odgovarajuće konsultacije i poduzeti maksimalne mjere opreza radi sigurnosti i izbjegavanja ometanja redovnog rada na objektu koji se posjećuje.

#### Članak 13.

Odredbe ovog Ugovora primjenjuju se na aktivnosti na istraživanju i korištenju svemira zemalja potpisnica Ugovora, uključujući Mjesec i druga nebeska tijela, bilo da takve aktivnosti provodi jedna zemlja potpisnica Ugovora ili zajedno sa drugim zemljama, i onda kada se te aktivnosti provode u okviru međunarodnih međuvladinih organizacija.

Bilo kakva praktična pitanja koja se pojave u svezi s aktivnostima koje provode međunarodne međuvladine organizacije na istraživanju i korištenju svemira, uključujući Mjesec i druga nebeska tijela, zemlje potpisnice Ugovora rješavaju sa odgovarajućom međunarodnom organizacijom ili sa jednom ili više država članica te međunarodne organizacije, a koje su potpisnice ovog Ugovora.

#### Članak 14.

1. Ovaj Ugovor je otvoren za potpisivanje svim zemljama. Svaka zemlja koja ne potpiše ovaj Ugovor prije njegovog stupanja na snagu sukladno stavku 3. ovog članka može mu pristupiti u bilo koje vrijeme.
2. Ovaj Ugovor ratificiraju zemlje potpisnice. Instrumenti ratifikacije i instrumenti pristupanja deponiraju sa kod vlada Saveza Sovjetskih Socijalističkih Republika, Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske i Sjedinjenih Američkih Država, a koje se ovim određuju za vlade depozitare.
3. Ovaj Ugovor stupa na snagu nakon depozita instrumenata ratifikacije od strane pet vlada, uključujući i vlade koje su u skladu sa ovim Ugovorom određene kao vlade depozitari.
4. Za države čiji se instrumenti ratifikacije i pristupanja naknadno deponiraju nakon stupanja na snagu ovog Ugovora, isti stupa na snagu danom deponiranja instrumenata ratifikacije ili pristupanja.
5. Vlade depozitari odmah obavještavaju sve zemlje potpisnice i zemlje koje su pristupile Ugovoru o datumu svakog potpisa, datumu depozita svakog instrumenta ratifikacije i pristupanja ovom Ugovoru, datumu stupanja na snagu i druge obavijesti.
6. Ovaj Ugovor vlade depozitari registriraju sukladno članku 102. Povelje Ujedinjenih naroda.

#### Članak 15.

Svaka zemlja potpisnica Ugovora može predložiti amandmane na ovaj Ugovor. Za svaku zemlju potpisnicu Ugovora koja prihvati amandmane, amandmani stupaju na snagu onda kada ih prihvati većina zemalja potpisnica Ugovora, a za svaku preostalu zemlju potpisnicu Ugovora danom njenog prihvata.

#### Članak 16.

Svaka zemlja potpisnica Ugovora može dati obavijest o svom povlačenju iz Ugovora godinu dana nakon njegovog stupanja na snagu slanjem obavijesti vladama depozitarima. Takvo povlačenje stupa na snagu godinu dana od dana prijema ove obavijesti.

#### Članak 17.

Ovaj Ugovor, čiji su tekstovi na kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku jednako vjerodostojni, deponira se u arhivi vlada depozitara. Vlade depozitari dostavljaju valjano ovjerene kopije ovog Ugovora vladama potpisnicama i zemljama koje su mu pristupile.

U potvrdu navedenog nižepotpisani, valjano ovlašteni, potpisali su ovaj Ugovor.

U ....., u gradovima London, Moskva i Vašington, ..... dana ..... hiljadu devetsto i .....